

Významné hospodářské vlastnosti odrůd tritikale ozimého
(ÚKZÚZ, 2018–2021)

Komise pro Seznam doporučených odrůd ovsa setého
a tritikale ozimého

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD 2022
TRITIKALE OZIMÉ

Obdobně jako v jiných zemích Evropské unie jsou i v České republice vytvářeny Seznamy doporučených odrůd hlavních polních plodin, jejichž cílem je:

- usnadnit uživatelům orientaci v širokém sortimentu nabízených odrůd a
- poskytnout objektivní a nezávislé informace o odrůdách a jejich vhodnosti pro pěstební podmínky v České republice pěstitelům i zpracovatelům.

Seznam obsahuje popisy registrovaných odrůd tritikale ozimého, které vykázaly v půdně-klimatických podmínkách České republiky velmi dobré výsledky v rámci registračních zkoušek a následně v systému zkoušení pro Seznam doporučených odrůd.

Pěstitelé by měli upřednostňovat odrůdy uvedené v seznamu, pokud nemají důkazy či zkušenosti, že jiná odrůda zapsaná ve Státní odrůdové knize České republiky nebo ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin Evropské unie je pro jejich konkrétní stanovištní a pěstební podmínky vhodnější.

Hodnocení odrůd

Odrůdy tritikale ozimého jsou nejprve hodnoceny v rámci registračních pokusů ÚKZÚZ. Po úspěšném ukončení těchto zkoušek může udržovatel nebo zmocněný zástupce podat žádost o zařazení odrůdy do zkoušek pro Seznam doporučených odrůd.

Nově zařazené odrůdy mohou být na základě výsledků minimálně tříletých zkoušek zapsány do seznamu jako předběžně doporučené (PD). Doporučené (D) mohou být odrůdy na základě výsledků minimálně čtyřletých zkoušek. Ostatní (O) jsou odrůdy nesplňující některé z výchozích kritérií pro doporučení.

Hodnocení uvedených odrůd vychází z výsledků pokusů a testů prováděných v letech 2018–2021 na zkušebních stanicích ÚKZÚZ a zkušebních místech spolupracujících organizací. Zkoušení probíhá podle jednotné metodiky a pokusy jsou pravidelně kontrolovány pracovníky Národního odrůdového úřadu ÚKZÚZ.

Výchozími kritérii pro hodnocení odrůd jsou výnos zrna, jakost zrna a agronomické vlastnosti (odolnost proti poléhání, odolnost proti vyzimování, odolnost proti chorobám).

Podrobné informace lze získat na webových stránkách ÚKZÚZ (www.ukzuz.cz), nebo v publikaci SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD, která je každoročně vydávána v jarním období.

Kategorie doporučení		D	D	D	D	PD	PD	D	D	D	O
	Průměr standardních odrůd (t.ha ⁻¹)	SU Liborius	Claudius	SU Askadius	Temuco	Presley *	Bogart *	Octavio	Cedrico	Porto	Agostino
Výnos zrna (%)											
neošetřená varianta (N)	9,04	93	94	94	93	95	95	92	91	90	87
ošetřená varianta (O)	9,86	104	104	102	102	101	101	100	100	98	97
Agromická data:											
Metání – rozdíl od odrůdy Claudius ve dnech		1	137	-2	4	3	3	3	3	4	3
Zralost – rozdíl od odrůdy Claudius ve dnech		0	204	0	1	2	2	1	1	1	1
Délka rostlin (cm)		116	120	117	99	97	98	102	99	96	94
Mrazuvzdornost – testy 2019–2021 (%)		62	74	54	74	66	61	86	62	81	63
Odolnost proti poléhání (9-1)		7	5	6,5	8	7,5	7	7	7	6	7
Počet produktivních stébel na m ²		505	483	624	594	573	562	559	618	577	654
Hmotnost 1000 zrn (g)		50	47	43	38	41	42	41	40	43	42
Počet zrn v klasu		39	42	37	43	40	40	41	39	37	34
Odolnost proti chorobám (9-1):											
Padlí tritikale (padlí travní) na listu		6	7	7	8	7	8	8	6	8	8
Komplex listových skvrnitostí tritikale		7	7	7	6	7	7	7	6	6	6
Feosferiová skvrnitost klasu (braničnatka plevová)		8	8	8	8	8	8	8	7	7,5	8
Hnědá rzivost tritikale (rez žitná a pšeničná)		7	7	8,5	8	9	9	8	8	8	8
Žlutá rzivost tritikale (rez plevová) na listu		9	7	8	7	9	9	8	8	7,5	8
Kvalita zrna:											
Objemová hmotnost (g.l ⁻¹)		713	737	731	690	744	740	737	741	748	736
Obsah dusíkatých látek v sušíně (%)		10,5	10,5	11,1	10,2	10,8	10,6	10,6	10,5	10,5	10,8
Číslo poklesu (s)		106	93	90	126	102	107	109	177	100	118
Podíl zrna nad 2,2 mm (%)		98	98	96	95	98	98	97	97	98	98
Množitelské plochy 2020 (E+C1, %)		-	16,0	-	14,6	-	-	-	9,5	0,9	6,4
Rok registrace		2021	2015	2021	2021	2022	2022	2021	2017	2020	2011

Vysvětlivky:

Relativní výnosy jsou vztaženy k průměru standardních odrůd Cedrico, Porto a Temuco v ošetřené variantě (9,86 t.ha⁻¹)

Bodové hodnocení: 9 = nepoléhavá, odolná proti napadení

1 = zcela poléhavá, náchylná k napadení

Varianta pěstování: N = neošetřeno fungicidy ani morforegulátory, O = ošetřeno fungicidy a morforegulátory, zvýšené dusíkaté hnojení

Kategorie rozmnožovacího materiálu: E – elita; C1 – certifikované osivo

Kategorie doporučení: D – doporučená, PD – předběžně doporučená, O – ostatní

* Menší počet dat – nová odrůda

Přednost

Riziko

POPISY ODRŮD

AGOSTINO^{CPG}

OSTATNÍ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké.
Přednosti: Odolnost proti napadení padlím tritikale (padlím travním) na listu a hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: Lantmännen Seed BV, Nizozemsko
Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

BOGART^{CPG}

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké.
Přednosti: Odolnost proti napadení padlím tritikale (padlím travním) na listu a hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: PZO-Pflanzenzucht Oberlimpurg, Německo
Zástupce v ČR: RWA Czechia s.r.o.

CEDRICO^{CPG}

DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno je malé.
Přednosti: Odolnost proti napadení hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: Lantmännen Seed BV, Nizozemsko
Zástupce v ČR: VP AGRO, spol. s r.o.

CLAUDIUS^{CPG}

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda. Rostliny jsou středně vysoké, méně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké až velké.

Přednosti: Vysoký výnos v ošetřené variantě pěstování.
Pěstitelská rizika: Menší odolnost proti poléhání.
Udržovatel: NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

OCTAVIO^{CPG}

DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké až malé.

Přednosti: Odolnost proti napadení padlím tritikale (padlím travním) na listu a hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou), odolnost proti vymrzání.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: Hodowla Roslin Strzelce, Sp. z o.o. Grupa IHAR, Polsko
Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

PORTO^{CPG}

DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, středně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké.
Přednosti: Odolnost proti napadení padlím tritikale (padlím travním) na listu a hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou), odolnost proti vymrzání.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: DANKO Hodowla Roslin, Sp. z o.o., Polsko
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

PRESLEY^{CPG}

PŘEDBĚŽNĚ DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, středně odolné až odolné proti poléhání. Zrno je středně velké až malé.

Přednosti: Odolnost proti napadení hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou), střední odolnost až odolnost proti poléhání.

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: DANKO Hodowla Roslin, Sp. z o.o., Polsko
Zástupce v ČR: SELGEN, a.s.

SU ASKADUS^{CPG}

DOPORUČENÁ

Poloraná odrůda. Rostliny jsou středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno je středně velké.

Přednosti: Odolnost proti napadení hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou).

Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

SU LIBORIUS^{CPG}

DOPORUČENÁ

Středně raná odrůda. Rostliny jsou středně vysoké, středně odolné proti poléhání. Zrno je velké až velmi velké.

Přednosti: Vysoký výnos zrna v ošetřené variantě pěstování.
Pěstitelská rizika: Výrazná nemá.
Udržovatel: NORDSAAT Saatzucht GmbH, Německo
Zástupce v ČR: SAATEN - UNION CZ s.r.o.

TEMUCO^{CPG}

DOPORUČENÁ

Polopozdní odrůda. Rostliny jsou nízké, odolné proti poléhání. Zrno je malé.

Přednosti: Odolnost proti napadení padlím tritikale (padlím travním) na listu a hnědou rzivostí tritikale (rzí žitnou a pšeničnou), odolnost proti poléhání.

Pěstitelská rizika: Nízká objemová hmotnost.
Udržovatel: Lantmännen Seed BV, Nizozemsko
Zástupce v ČR: OSEVA UNI, a.s.

CPG – udělena odrůdová práva Společností (nařízení Rady (ES) 2100/94)

